

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

15. De impedimentis criminis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

impedimento contrahere, nisi contemptus esset, sed veniale. Sed non audeo ego affirmare, si scienter contrahat, nec video, cur priora obligent sub mortali, & hoc non.

De impedimentis criminis.

CAPVT XV.

Aliquot sunt crimina, propter quæ homo prohibetur, ne possit contrahere, in pœnam criminis, & peccati commissi; contractum tamen matrimonium tenet, nisi aliud obstet impedimentum.

Primum crimen est incestus, cum consanguinea coniugis vsq; ad 4. gradum: v. g. si vxor rem habeat cum consanguineo viri intra 4. aut vir cum vxoris consanguinea, mortuo altero, non potest amplius contrahere ad modum prædictum. Ita habetur cap. i. de eo, qui cogno. consanguini. vxor.

Alterum crimen est vxoricidium. Qui suam vxorem occidit, non potest contrahere cum alia. 23. quæst. can. ad mortem. Et aduerte, quod si id facit intentione contrahendi cum adultera, non potest contrahere cum illa, & contractum est nullum; tamen si sine hac intentione facit, tunc est huiusmodi impedimentum, etiam si facit respectu aliarum ab adultera. Sed hoc impedimentum non procedit in vxore occidente virum, quia nullus est canon de hoc, vt tenet Armill. §. 58.

Tertium crimen est, raptus alienæ sponsæ: qui enim rapuit alienam vxorem vel sponsam, non potest contrahere. 27. q. 2. can. statutum.

Quartum est, cum quis sit susceptor filij proprii, malo animo, vt contrahat cognationem cum vxore, ne reddat debitum; talis enim, mortua vxore, non potest cum alia contrahere 30. q. 1. cap. de eo.

Quintum est, occidere sacerdotem, cap. qui presbyterum, da peniten. & remiss. sed ibidem Panorm. limitat, dummodo sit in iudicio damnatus de tali crimine.

Sextum est, si quis monialem in vxorem accepit. 27. qu. 1. can. hi verò. Hæc sunt crimina, propter quæ homo a matrimonio contrahendo prohibetur. Armill. §. 60. pu. a. hæc omnia non prohibere sub mortali; sed, vt iam dixi, non id audeo affirmare: non enim talis prohibitio fieret, & pro crimi-

ne tam graui, nisi obligaret sub mortali. Vnde cum sciens quis contrahit, & absque dispensatione, quam Episcopus potest dare, vix a peccato mortali excusarem, quamuis non constanter affirmem.

De Sponsalibus: quæ dicantur sponsalia, & quibus modis contrahantur.

CAPVT XVI.

Sponsalia sic posse describi videntur, *promissio mutua futuri matrimonij, signo sensibili expressa.* In qua descriptione tres sunt partes.

Prima est, *promissio futuri matrimonij*: non enim sponsalia sunt matrimonia; nec enim fiunt per consensum & verba de presenti, sed de futuro.

Secunda pars est, *mutua*: debet enim esse ex utraque parte, puta, viri, & foeminae promissio: cum enim vnus tantum promittit, tenetur quidem ratione promissionis, seruire quod promissit, tamen non sunt sponsalia: debet enim inuicem alter alteri promittere; ob id, in plurali dicantur sponsalia.

Tertia pars est, *signo sensibili expressa*: hoc enim in matrimonio & sponsalibus necessarium est; vt consensus & promissio signo aliquo sensibili, verbo, nutu, aut alio modo significetur; vt, si duo inuicem sibi promitterent, tamen esset in re tantum promissio, tunc vterque obligaretur seruire promissum; tamen non dicerentur sponsalia, nisi promissiones exterius innotescerent ipsis. Ex his duo sequuntur.

Vnum est, cum sponsalia sint promissiones quædam contrahentium, & promissio sit actus rationis, non fiunt sponsalia, nisi inter habentes vsum rationis. Vnde canones determinarunt, vt ante septennium non essent valida sponsalia. cap. vnico, de desponsat. impub. in 6.

Alterum est, cum sponsalia sint promissiones matrimonij, sequitur, vt in omnibus casibus seu impedimentis, in quibus matrimonium non potest fieri, etiam sponsalia nulla sint: non enim promissio eorum, quæ fieri non possunt, aut licite fieri non possunt, efficaciam habet. Per hæc notum est, quæ dicantur sponsalia.